

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za celo leto.....\$6.00
Za pol leta.....\$3.00
Za New York celo leto.....\$7.00
Za inozemstvo celo leto.....\$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 22. — ŠTEV. 22.

NEW YORK, THURSDAY, JANUARY 27, 1921. — ČETRTEK, 27. JANUARJA, 1921.

VOLUME XXIX. — LETNIK XXIX.

RAZREDČENE VRSTE INDUSTRIJALNIH DELAVCEV

SKORO TRI MILJONE IN POL DELAVCEV MANJ JE ZAPO-SLENIH KOT JIH JE BIL DNE 1. JANUARJA PRETEKLEGA LETA. — NEKATERI ODPUŠČENI IMAJO SEVEDA KAK DRUGI ZASLUŽEK.

Washington, D. C., 26. jan. — so se izdelovalci avtomobilskih števil ljudi, zaposlenih v indu-ciji vrnili na farme, s katerih so strijah te dežele dne 1. januarja preje prišli, privabljeni od viso-tekočega leta, je znašalo cele tri kih plač tekom vojne.

Ravnatelj John P. Densmore je rekel, da te številke ne predstav-ljajo števila ljudi, ki so dejanski nezaposleni, ker je "popolnoma mogoče", da so našli nekateri teh delavcev posla v poljedelstvu ali drugih strokah, katerih raziskava ni obsegala.

Na drugi strani pa so nekateri uradniki mnenja, da je armada nezaposlenih mogoče večja kot pa kažejo številke, ker se ni vprizo-rilo nobenega poizkusa, da se ugo-tovi skrčenje števila oseb, zapo-slenih v drugih strokah, kot onih, ki so stavljeni pod zaglavje "me-hanične industrije".

Številke kažejo skrčenje delav-skih sil za skoro 37 odstotkov v primeri s številom zaposlenih de-lavcev pred enim letom ter se je nadalje glasilo, da so statistike sestavljene s sodelovanjem držav-nih delavskih departementov, ob-činskih oblasti ter drugih agen-cij, ki pridejo pri tem v poštev.

Michigan vodi vse države glede skrčenja, kajti tam predstavlja skrčenje delavskih sil v dotičnih industrijah celih 82 odstotkov. Takoj za Michiganom prideta In-diana in Ohio, kjer znaša skrče-nje 50 odstotkov. Naslednja dr-žava je Illinois s 44 odstotki, nato Connecticut s 43, Massachusetts s 38, Wisconsin s 32, New York s 28 in New Jersey z 22 odstotki. Odstotkov glede drugih držav se ni objavilo.

Največje skrčenje je bilo opa-ziti v avtomobilski industrijah in onih industrijah, ki se pečajo z iz-delovanjem posameznih delov av-tomobilov. To je bil tudi vzrok takoj velikega skrčenja delavskih sil v Michiganu. Avtomobilska in-dustrija je imela pred enim letom zaposlenih celih 8 odstotkov indu-strijalnih delavcev v celni Uniji.

Druga industrija je stavbinska, v kateri je znašalo skrčenje de-lavskih sil 58 odstotkov. Januarja preteklega leta je bilo zaposlenih v tej industrijah 11 odstotkov vseh industrijalnih delavcev dežele.

Skrčenje za 35 odstotkov je bilo opaziti v tekstilnih industrijah in isto velja glede usnjarskih in čev-ljarskih industrij. 32odstotno skr-čenje delavskih sil je bilo zazna-movati v lesni in pohištveni indu-striji.

Z ozirom na to poročilo, kate-rega prinašamo v skrajni obliki, piše John J. Leary ml. naslednje: — Stvar, katero je treba skrb-no čitati, je poročilo delavskega departementa glede nezaposleno-sti. Treba ga je skrbno čitati v namenu, da se zapazi: prvič, da se tiče le onih, zaposlenih v me-haničnih industrijah; drugič, da ne ugotavlja števila resnično ne-zaposlenih, in tretjič, da dvomi John Densmore, pod kojega vod-stvom se je vodilo preiskavo, da bi našli na ta način odpuščeni de-lavci dela v poljedelstvu ali dru-gih poklih, katerih se preiskava ni tikala.

Ni jasno, zakaj je Densmore rekel, da je "popolnoma mogo-če", da so farme absorbirale šte-vilne tisoče. Prav do pričetka pre-teklega poletja so farmerji nepre-stano zahtevali več ljudi za svoje farme. Pzive je bilo čuti v cer-kvah, in kongresu in v listih. Na-enkrat pa je vse utihnilo in sicer ob istem času, ko je pričelo po-nahovati obratovanje v industrijah.

V Akronu, Ohio, sem našel, da

Obe cenitvi spravljata seveda na dan vprašanje, koliko ljudi je sploh zaposlenih v mehaničnih industrijah. Ceni se, da je v vseh industrijah Združenih držav za-poslenih 35.000.000 ljudi. V pre-gledu generala Crowderja ob ča-su konskripcije leta 1917 je najti naslednje številke glede zaposle-nja moških:

V poljedelstvu, gozdarstvu in ribarstvu je bilo zaposlenih nad devetnajst milijonov ljudi; pri do-matih in ročnih delih nad štiri milijone ljudi; navadnih delavcev brez klasifikacije je bilo nad štiri milijone; profesionalnih nad dva milijona; v trgovini je bilo zapo-slenih skoro pet milijonov in v pa-robrodstvu nad en milijon. V ostal-ih industrijah pa približno sedemnajst milijonov.

Pri oceni nezaposlenosti mora-mo vzeti v poštev tudi naravni proces izločenja, ki bi nastopil, kakor hitro bi prenehalo vojno stanje v industrijah. Najprvo bi bili izločeni stari in zatem oni, ki so prišli iz drugih poklicov, pri-vaobljeni od visokih plač.

Visoki odstotki skrčenja delav-skih sil na iztoku v primeri z niz-kimi odstotki na daljnem zapadu ne kažejo nič drugega kakor to, da je večina industrije osredoto-čena na iztoku. Nekateri pa ho-čejo na temelju tega tudi doka-zati, da zadene trgovska depresi-ja pacifično obal vedno šest me-secev pozneje kot pa New York in istočne države.

Objava pregleda pokaže nade-lje naglo, s katero se razmere izpreminjajo. Navesti hočemo le naslednje: Fall River je zazna-movan v pregledu, da ima 25.000 manj uslužbenih kot pa v janua-riju preteklega leta. Te številke so bile brez dvoma pravilne, ko se je sestavljalo pregled. Pred desetimi dnevi pa so tvornice, ne-zaposlene ob času pregledovanja, pričele zopet z delom ter sprejele v službo 30.000 ljudi.

Pred kratkim je prišlo tudi iz Toleda poročilo, da so se pričele industrije zopet gibati, in slična poročila prihajajo tudi iz drugih industrijalnih središč. Vseled tega kaže pregled pravih prav položaj kot je obstajal, ne pa položaj kot obstoji danes.

IZDAJALEC.

San Francisco, Cal., 25. jan. — Oskar von Windshagen, arhitekt, ki je bil tukaj aretiran na cesti, bo obdolžen veleizdaje. Bil je na-turaliziran ameriški državljani, a sjužl tekom vojne v avstrijski armadi. V Ameriko je prišel leta 1917 ter postal tukaj državljani. Leta 1915 pa je dobil potni list, da obišče svojo mater v Avstriji. Stopil je v avstrijsko armado ter služil v njej do junija 1919.

PREDNO SE ODLOČITE

za svojo družino sorodnika ali prijatelja naročiti vozni listek, ali poslati denar v domovino, da si ga potnik sam kupi, pišite najpr-vo za tozadavna pojasnila na zna-no in zanesljivo trdiko

FRANK SAKSER.

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Rumunska kraljica Marija, ki bo v kratkem obiskala Ameriko.

PREMOG. KONFERENCA SE JE IZJALOVILA

Lastniki antracitnih premogovni-kov in delavci niso mogli priti do nikakega dogovora.

Philadelphia, Pa., 26. jan. — Skupna konferenca antracitnih premogarjev in delodajalcev, ki je razpravljala glede povišanja plače, podaljšanja osemurnega delavnika ter odprave neenakosti, glede katere trdijo delavci, da obstaja, se je končala včeraj zve-čer, potem ko je zborovala dva dni, ne da bi bilo mogoče priti do kakšnega dogovora.

Nobene nadaljne konference se ne bodo vršile, razen če bodo za-stopniki premogarjev naprosili za tako konferenco.

Premogarji delajo na temelju dogovora, ki je bil podpisan pre-teklega septembra. Ta dogovor temelji na sklepih Mezdne komi-sije Združenih držav, katero je preteklega poletja imenoval pred-sednik Wilson potem, ko niso mo-gli delodajalci in premogarji do-seči uravnave glede novega mez-dnega kontrakta, ki naj bi stopil namesto kontrakta, ki je ugasnil v pretekli spomladi.

Soglasno s sklepi Mezdne komi-sije Združenih držav so dobili premogarji nekako sedemnajst-odstotno povišanje plač ter osem-urno delo za gotove skupine de-lavcev. Premogarji v antracitnih premogovnikih pa so zahtevali povišanje plače, ki naj bi bilo enako onemu, katero je dovolila neka komisija premogarjem v bi-tuminoznih premogovnikih.

SLOVENSKO — AMERIKANSKI KOLEDAR

za leto 1921.

Največji slovenski koledar v Ame-riki in edini za

40 CENTOV

(s poštnino vred)

Pošljite ga sorodnikom in prij-a-teljem v Jugoslavijo.

Cena za Jugoslavijo ista.

Vsebuje povesti, članke razprave, potopise, šalo itd. — Krasne slike. V zalogi ga ima le še par sto izstisov.

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt St., New York City.

VAMPIRKE MORAJO IZ KINO-GLEDALIŠČ

Dr. Crafts pravi, da bodo morale vampirke kmalu izginiti obenem z nedeljskimi listi.

Washington, D. C., 26. jan. — Dr. Wilbur Crafts, sedemdeset let stari oče 44 majhnih reform, ki izgledajo natančno kot njih papa, je še vedno zaposlen z nalogo, ka-tero si je nadel sam, namreč s pre-ganjanjem hudiča.

Spoprijel sem se s hudičem in vseni njegovimi adjutanti v tem boju za boljše nedeljo ter cen-zurirane muvi-slike, — je rekel Crafts. — Upam, da jih bom po-gнал v kozji rog. Pridružujejo se nam že katoliki in Židje.

Potem ko je napravil načrte za streho bizarnega poslopja Vol-steadove postave, za katero streho je jamčil, da ne bo "likala", je doktor objavil, da je sedaj pri-pravljen boriti se proti osmim "agresivnim nasprotnikom", — ki so trgovina z opojnimi pijača-mi, tri gledališke organizacije, dva lista za hazardne igre, nedeljski listi in izdelovalci in prodajalci omamljivih sredstev. Te naspro-tnike opisuje dr. Crafts kot obsto-joče iz "enega leva", treh ti-grov, dveh volkov, enega leopa-rda in ene divje mačke."

NEMIRI V ITALIJI.

Milan, Italija, 25. januarja. — Soglasno s poročili, ki so dospela danes semkaj, je bilo v ponedel-jek v številnih bojih med socia-listi in njih nasprotniki v Modeni, Ferrari, Perugiji in Bologni ubitih veliko ljudi, dočim je število ran-jenih še dosti večje.

Obe stranki sta bili oboroženi. V Modeni in Bologni so nasprat-niki socializmov požigali delavske hiše.

Parnik

President Wilson

ki bi imel odpluti 9. februarja, odpluje 8. februarja.

Potniki, ki so namenjeni potova-ti s tem parnikom, naj uredijo svoj odhod tako, da so v našem uradu v petek 4. febr. zjutraj.

Za vsa pojasnila se je obrniti na znano zanesljivo trdiko

Frank Sakser.

VELIKE ZMEDE NA BLIŽNJEM IZTOKU

Zavezniški svet v Parizu je za ne-kaj časa preložil rešitev zmed na bližnjem iztoku.

Pariz, Francija, 26. januarja. — Kljub resnim naporom, da se u-ravna zmedo na bližnjem iztoku, se je razšla zavezniška konfere-nca včeraj zvečer ter mogla poka-zati le meglen načrt za nadaljno konferenco, ki naj bi se vršila v Londonu in kateri naj bi prisot-vovali tudi grški in turški za-stopniki. Ta konferenca se bo naj-brž vršila koncem naslednjega me-seca.

Ministrski predsednik Lloyd George, ki izjavlja, da želi napra-viti mir v Orijentu, je vendar iz-javil, da je treba obdržati pogod-bo, sklenjeno v Sevres s Turčijo v njenih glavnih potezah. Prav po-sebno pa je poudarjal važnost mo-drega statusa v Smirno.

Ministrski predsednik Briand je baje zahteval, naj se zavezniki približajo Muštafi Kemalu v na-menu, da se sklene kompromis, ki bi pa šel seveda na stroške Grkov. Čeprav so dobila njegova izjava nja nadaljno važnost vsled pora-za Grkov v Mali Aziji, se je ven-dar zdelo vsem vdeležnim, da ne bo mogoče priti do soglasja, vsled česar je bil sprejet predlog, naj se določi nadaljno konfere-nco, katere naj bi se vdeležili tudi zastopniki Turčije in Grške.

Z ozirom na pomoč, katero ho-čejo nuditi zavezniki Avstriji, se je glasilo, da bo treba v prvi vr-sti pridobiti za sodelovanje z za-vezniki države, od katerih je Av-strija obkoljena, namreč Čeho-Slovaško, Madžarsko, Rumunsko, Jugoslavijo. Tem narodom se bo skušalo pojasniti, da je v njih lastnem interesu, če bodo sodele-vali z zavezniki v prizadevanju, da se spravi Avstrijo zopet na no-ge ter je na ta način reši.

Na drugi strani pa prevladuje prepričanje, da Francija nikakor ne bo sodelovala z Anglijo pri do-voljenju kredita za Avstrijo, vsaj ne v takem obsegu kot je pripo-ročil angleški komisar Sir Wil-liam Godde na Dunaju.

Za enkrat je ve nikdo, od kod naj bi prišel denar, katerega ho-čejo zavezniki posoditi Avstriji.

NADŠKOF HAYES V NAPOLJU

Napolj, Italija, 26. januarja. — Danes je dospel sem s parnikom "Pesaro" newyorški nadškof Pa-trick I. Hayes. Odtukaj se bo po-dal v Rim.

DENARNE POŠILJATVE V ISTRO, NA GORIŠKO IN NOTRANJSKO.

Izvršujemo denarna izplačila popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro po celi Istri, na Gariškem in tudi na Notranjskem, po ozemlju, ki je casedeno po italjanski armadi.

Včeraj smo računali za pošil-jatve italjanskih lir po sledečih cenah:

50 lir \$ 2.40

100 lir \$ 4.30

300 lir \$12.00

500 lir \$20.00

1000 lir \$39.00

Vrednost denarju sedaj ni stal-na, mesnja se večkrat nepričako-vano; iz tega razloga nam ni mo-gočé podati natančne cene vna-prej.

Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar dose-pje v roke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Postal Money Order, ali pa New York Bank Draft.

Trdika Frank Sakser,

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

VELIKO NEZAPOLENJE V ANGLIJI

EKSTREMISTI V DELAVSKI STRANKI PRETE VLADI Z GE-NEALNIM ŠTRAJKOM. — POLOŽAJ ZELO RESEN. — TRDI-JO, DA NI HOTELA VLADA SPREJETI UGOTOVIL SANKEY KOMISIJE. — POROČA JOSEPH W. GRIGG.

London, Anglija, 26. januarja. — Velika armada angleških ne-zaposlenih delavcev narašča z vsakim dnem. V glavnem stanu angle-ške delavske stranke se ugotavlja, da je cel milijon delavcev neza-poslenih in da dela nadaljni milijon le s skrčenim delavnim časom. Čeprav so te številke glede popolnoma ali delno nezaposlenih visoke, vendar pa ne nudijo natančne ideje glede števila oseb, ki trpe vsled tega in katere cenijo delavski voditelji na štiri milijone.

Vspričo teh okoliščin ni prav nič presenetljivo, da imajo agita-torji, ki so ekstremisti, na razpolago zelo ugoden material. To spo-znavajo v večji meri kot kdo drugi konstitucionalni voditelji or-ganiziranega dela. Vseled tega pričakujejo, da se bodo ekstremisti obupno borili za kontrolo pri sestanku 800 delegatov, zastopajočih organizirano delo po celi deželi, ki se bo vršil prihodnji torek v Kingsway Hall, da sklepa o priporočilih skupnega komiteja glede nezaposlenosti. Najbolj važno med temi priporočili je ono, naj vla-de zagotovi obnovenje trgovine z Rusijo in centralno Evropo ter določi podpore za one, ki so voljni delati, a ne morejo dobiti dela.

Konstitucionalisti so bili danes upopolni, da bodo v stanu kon-trolirati postopanje na sestanku in to kljub moči ekstremistov. Sled-nji hočejo poslati vladi ultimatum, da bo proglašena generalna stav-ka v slučaju, da vlada ne bo takoj pričela vzdrževati nezaposle-nih. Ustavni voditelji pa so prepričani, da ni ničesar mogoče doseči s takim postopanjem. Mislijo, da je veliko bolj pametno sprejeti re-solucije, predložene na tej posebni konferenci, ter jih poslati vladi. Med tem časom pa naj bi bila konferenca odgođena do 27. februar-ja. To bi po njih mnenju nudilo priliko, da se spravi celo zadevo pred parlament ter tudi priliko, da se sestanejo delavski voditelji z zastopniki vlade.

V odgovor na kritike, da noče organizirano delo raziskovati kri-tičnega položaja, ki je posledica nezaposlenosti in družbi z zastopniki vlade ter delodajalcev, pravijo, delavski voditelji, da skuša vlada s tem le pridobiti nekaj časa. Trdijo, da ni hotela vlada sprejeto ugo-tovilo Sankey komisije, čeprav je prej izjavila, da bo storila tako in vsled tega je več kot vrjetno, da se pomaga masam nezaposlenih. Med stvarmi, ki napolnijo ogorčujočo javno mnenje, je prepričanje, da valda Lloyd George-a še vedno ni opustila svojih dragih imperi-jalističnih načrtov na iztoku.

Z ozirom na pripombo Lloyd George-a po končani vojni, da bo Anglija vredna svojih junakov, se je objavilo poročilo, da so števil-ne vojske, bohehne na živcih, poslali v azile in umobolnice, ker manjka prostora drugod.

NEMIRI V INDIJI.

London, Anglija, 25. januarja. V neki brzjavki na Reuterjev ur-rad iz Allahabada v Indiji se gla-si, da so izbruhnili v Gizabad o-kraju nadaljni nemiri in da so bile poslane tjakaj čete iz Luk-nova.

Uporniki štejejo baje deset ti-sič mož in na laljni tisoči baje vro v Fizabad v namenu, da uničijo kraljevno policijo. Soglasno s po-ročevalcem se smatra položaj ze-lo resnim.

COLBY SE JE VRNIL S POTO-VANJA.

Norfolk, Va., 26. januarja. — Bojna ladja Florida z državnim tajnikom Colby-em na krovu je dospela včeraj v Lyn Haven Bay ter izkrcala tajnika in njegovo spremstvo na jahto Niagara, da zaključijo potovanje v Washington.

Državni tajnik se je vrnil z ofi-cijelnega obiska v različnih južno-ameriških državah.

NEMIRI V ITALIJI.

London, Anglija, 26. januarja. Poročevalci Daily Telegrapha v Milanu, je sporočil svojem listu naslednje: — Reakcije proti na-silju socializmov je opaziti v raz-ličnih delih Italije in neizogibna posledica tega so mrtvi in ranje-ni ljudje. Socialisti so pridigova-li državljansko vojno, boljševi-zem in revolucijo in potem ko so sejali veter, žanjejo sedaj vihar.

Patriotični elementi v vsakem okraju se hitro zgrinjajo v sku-pine, imenovane "fascisti". To vzbuja strd socializmov, ki jih na-padajo ter vznemirjajo, poslužu-je se pri tem strelnega orožja ter bomb. Včeraj je bilo zaznamovati celo serijo tragičnih konfliktov, pri katerih je bilo ubitih in ranje-nih dosti ljudi.

Vlada je skoro breč moči, da bi nastopila proti izgreznikom, kajti do spopadov pride povsem nperičakovano in ko pride polici-ja ali orožništvo na lice mesta, j boj že zahteval svoje žrtve.

Premislite dobro, komu bo ste vročili denar za poslati v stari kraj ali pa za vožnje listke.

Sedaj živimo v času negotovosti in zlorabe, vsak skuša postati hitro bogat, ne glede na svojega bližnjega. Razni agentje in zakot-zi bankirji rastejo povsod, kakor gobe po dežju.

V teh časih se stavijo v denarnem prometu nepričakovane za-preke starim izkušnim in premožnim tvežkam; kako bo, pa malim neizkušenim začetnikom mogoče izpolniti svoje neutemeljene oblju-be, je veliko vprašanje.

Naše denarne pošiljkatve se zadnji čas po novi zvezi in na novi način primerno sedanjim razmeram v Evropi dovolj hitro in zane-sljivo izplačujejo.

Včeraj smo računali za pošiljkatve jugoslovanskih kron po sle-dečih cenah:

300 kron \$ 2.40

400 kron \$ 3.40

500 kron \$ 4.00

1,000 kron \$ 7.75

5,000 kron \$38.50

10,000 kron \$76.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričako-vano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vna-prej. Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar dose-pje v roke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali po New York Bank Draft.

Trdika Frank Sakser,

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

VSTANOVLJENA LETA 1898.

GLAVNI URAD KLY. MIN.

INKORPORIRANA LETA 1909

Glavni odborniki:
Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik nepriznanih smrti: JOHN MOVERN, 624 N. 2nd Ave., W. Du. luth, Minn.

Vrhovni zdravnik:
Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
MAX KERŽIŠNIK, Box 872, Rock Springs, Wyo.
MOHOR MLADIĆ, 2903 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vse stvari, tikačje se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljke naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška sprave naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom na obilni pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitve novih društev se pa obrne na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 8 člani ali članicami.

Naznanila.

Vsem društvom JSKJ. v naznanje.

Naše društvo sv. Alojzija št. 78 JSKJ. v Salida, Colo., podpira protest društva sv. Alojzija št. 87 JSKJ. v St. Louis, Mo., in se pristiavi sledeče: da plače glavnih uradnikov so po tistem sistemu kakor je bilo sklenjeno na konvenciji v Eveleth, Minn., in tudi asessment po tisti lestvici. Ako bodo pa naši glavni uradniki dobro delali prihodnja štiri leta, se jim pa spet lahko nagrado da. Delavske razmere so vsak dan slabše, delavce ne more več plačati kot zasluži sam. Zatorej naše društvo prosi pomoči, da gre zadeva na splošno glasovanje kar najhitreje mogoče.

Z bratskim pozdravom
Društvo sv. Alojzija št. 78 JSKJ. v Salida, Colo.

Odbor:
Frank Usnik, John Ambrožich, Louis Tekave.
(Pečat društva.)

Pozor, Slovenci in Hrvati v Bradocku, Pa., in okolici!

Društvo sv. Alojzija št. 31 JSKJ. v Bradocku, Pa., priredi dne 5. februarja PREDPUSTNO VESELEČE v Litvinski dvorani na Washington cesti, med 8. in 9. cesto. Vstopnina za moške 50¢, dame 25¢.

Člani in članice, ki se ne vdeležijo veselice ter oddaljeni člani in članice, ako se ne vdeležijo, naj pošljejo priloženo z assessmentom prihodnji mesec, da ne bo treba vsakega posebej opominjati.

Torej, Slovenci in Hrvati, ne zamudite tega prijaznega večera. Ako se mi Slovenci in Hrvati na vdeležimo, godba ne bo imela komu igrati. Vse potrebno za veselico preskrbi odbor. Torej na svidenje v soboto 5. februarja! (27-1&3-2) Odbor.

Oregon City, Ore.

Uradnim putem naznanjam članom in članicam društva sv. Alojzija št. 76 JSKJ. v Oregon City, da imamo mesečno sejo vsako tretjo nedeljo ob 2. uri popoldne v hiši br. Bartol Lužarja.

Ker imamo precej članov na potnih listih, je skoraj potrebno, da se oglašim.

Na zadnji letni seji so bili izvoljeni sledeči: Jožef Mrak, predsednik; J. Koblar, tajnik; B. Lužar, blagajnik; Lojz Fortuna, zapisnikar.

Obenem se vam zahvalim za vaše veliko zaupanje, ko ste mi poverili tajniški posel. Obljubim, da bom točen in vester, kar bo v moji moči. Obenem pa tudi vsa člana prosim, da se redno vdeležujete mesečnih sej ter ste redni s plačevanjem assessmenta. Ne pošiljajte otrok assessment plačevati. Vsa člana mora vsaj toliko vplačevati društvu, da se enkrat na mesec oglašim.

Sklenilo se je tudi na seji, da bo dvakrat na leto po 25¢ naklada v prid blaginje, namreč junija in decembra.

Glejmo za napredok ter agiti-rajte za nove članove, posebno pa za mladinski oddelak. Zapišite otro-

FRANK ŠKRABEC, 4822 Washington St., Denver, Colo.

Porotni Odbor.
LEONARD SLABODNIK, Box 480 Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, Box 176, B Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravniški Odbor.
VALENTIN PIRC, 319 Meadow Ave., Rockdale, Ill.
PAULINE ERMENC, 539 — 3rd St., La Salle, Ill.
JOSEF STERLE, 404 E. Mesa Ave., Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 706 Market St., Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "GLAS NARODA".

Vse stvari, tikačje se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljke naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška sprave naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom na obilni pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitve novih društev se pa obrne na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 8 člani ali članicami.

Opomin.

Salida, Colo.

One člani društva sv. Alojzija št. 78 JSKJ. v Salidi, kateri imajo potne liste od zadnjega leta 1920, opominjam, da poravnajo svoj dolg do 1. februarja 1921. Vsak plača nekoliko večasesment za leto 1921. Zato so taki člani prošeni, da se pismeno oglašijo na spodaj navedeni naslov. Tajnik ne ve za vsakega člana, ker se večkrat preselijo. Upam, da vsem ustrežem po svoji moči.

S spoštovanjem vam vdani soprobrat in tajnik
Jacob Evans,
611 W. 2nd St., Salida, Colo.
(2x 20&27-1)

Intrige Nemcev na Balkanu

Pariški Matin konstatira v dopisu z Dunaja, da se romunska kraljevska rodina vedno bolj približuje nasprotnikom zavezni-

kov. Danes na bucareškem dvoru mnogo raje vidijo načelnika germanofilske stranke Marhilomana kakor pa Tace Jonesca. Zaroke med romunskim in grškim dvorcem so pokazale očiten političen značaj. Take Jonescu ni vedel nič o njih. Romunski dvor je najbrž vedel vse, kaj namerava Konstantin. Njegov tajnik Melas je izjavil, da je Konstantin vedno povsem udan Viljemu II. in da ni še nikdar prenehal služiti njemu.

Povodom Venizelosevga padea, se priredili na Dunaju Grki, pristajali Konstantina, banket, na katerem je bil pravzeto tudi nemški vojaški ataše baron von Kund. V velikem veseljem se je pridružil govorom Konstantinovih pristajalcev. Nemške intrige so naperjene sedaj v glavnem proti Take Jonescu, katerega politika ima cil, da se združi vse protigermanske sile na Romunskem. Na romunsko vladu pritiskajo boljševiki, ki svetujejo Romuncem, da naj zapustijo entente ter ostanejo nevtralni, sicer bodo udrli v Besarabijo, ako Romunska noče poslušati njih hrovih nasvetov. Ta nevtralnost bi pomenila negiranje sedanje zunanje politike Take Jonesca in dala bi boljševikom in Nemcem svobodno roko v Poljski. Matin izražja tudi bojazan, da utegnejo te nemške intrige mnogo škoditi tudi francoskemu vplivu na Romunskem.

Argentinija je sodelovanje pri Zvezi narodov odpovedala, ker se njeni predlogi ne uvaajoje. Njeni delegati na ženevski konferenci so se odpotovali. Vsa pameten človek pač uvideva, da takozvana Zveza za narodov ni ničesar drugega kot zveza mednarodnih kapitalistov.

Zadeva Helgolanda.

Poroca Eugene S. Bagger.

Ko je leta 1890 lord Salisbury, angleški minister za zunanje zadeve, objavil parlamentu, da je njegova vlada izročila otok Helgoland Nemčiji v zameno za koncesije slednje v Ugandi in ostalem ozemlju Istočne Afrike, je Sir Henry Stanley, veliki afriški raziskovalec, izjavil, da so dobili Angleži celo novo obliko, ali pravzaprav celo garderobo v zameno za hladni gumb.

To pripombo so pozdravili v Angliji s smehom, v Nemčiji pa z velikim izbruhom ljudskega ogorčenja. V obeh deželah je prevladovalo naziranje, da je pri tem Anglija anapravila boljšo kupčijo. — Lordu Salisbury so čestitali njegovi prijatelji in najbrž si je čestital tudi sam in grofa Capriviya, nemškega državnega kancelarja, so njegovi razjarjeni pruski patrijotje obsipali z vsemi mogočimi malo laskavimi izrazi, ker je dal ozemlje, vredno milijone in milijone, za skalo v Severnem morju, neprestano ogroženo od morja.

Poteklo je 25 let in v poletju 1915 je cela Nemčija divje slavila srebrno obletnico helgolandske kupčije, dočim so v Angliji prekinjali spomin lorda Salisburyja, ki je napravil največjo napako, kar jih je imela zaznamovati zgodovina Anglije. Skala v Severnem morju se je namreč v četrtni stoletja, ki je potekla izza kupčije, izpremenila v eno najmočnejših trdnjav na svetu, postala postojanka za nemške mornariške operacije v Severnem morju ter predstavljala glavno oviro, vsled katere ni moglo angleško brodevoje napasti nemške obali.

In danes? Danes je videti zopet, da so bili Angleži deležni boljše strani kupčije. Helgoland ali ne Helgoland, Nemčija leži danes urožena pred nogami svojih zmagovitih nasprotnikov in velikanske svote, katere je izdala Nemčija za ta "Gibraltar Severnega morja" so za vedno izgubljene. Čeprav je izdala tesarska nemška vlada \$50,000,000 za utrdbne na Helgolandu, ni bil oddan niti en strel iz helgolandskega topa v celem poteku svetovne vojne in soglasno z določbami mirovne pogodbe je treba uničiti vse utrdbne na otoku.

To pomenja konec Helgolanda kot faktorja v svetovni zgodovini. Kot nem. mornarica se je tudi Helgoland izkazal le kot sijajna igrača. Mogoče je, da nekoliko zavlekel, a gotovo ni izpremenil Helgolanda izida vojne, za katero je bil zasnovan ter zgrajen s toliko skrbjo.

Je pa še neka nadaljna stvar z ozirom na helgolandsko vprašanje. Vsled neke napake so storiili sestavitelji mirovne pogodbe veliko krivico prebivalcem otoka, ki predstavljajo mogoče najmanjši narod na svetu, — kajti dejanski se izdajajo za poseben narod. Dejstvo, da je mirovna pogodba, ki izločuje nemško kontrolo nad nemškimi narodi, oporela Helgolande številnih privilegijev, katere so uživali pod starim redom in ki so dejanski predstavljali neke vrste avtonomijo. Pruska vlada zavzema sedaj stališče, da razveljavlja versailska pogodba vse prejšnje mednarodne dogovore in vsled tega je bil Helgoland oropan zadnjega sledu prejšnjega posebnega statusa.

Tako je nastal čuden položaj, da se prebivalci Helgolanda, ki so nemški državljani, poslali angleški vladi prošnjo za varstvo ter izjavili, da bi rajše prišli pod suverenost Anglije.

V naslednjem hočemo navesti besedilo poziva, naslovljenega na angleški narod:

— Mi, podpisani prebivalci Helgolanda, ki pišemo v imenu prebivalcev otoka, se obračamo na angleški narod za pomoč, da se nam ohranijo pravice, dane nam soglasno z angleško-nemškim dogovorom iz leta 1890.

Te pravice so nemške oblasti sedaj skoro popolnoma odpravile. Pruska vlada trdi, da sa bile po mednarodnem pravu vse pogodbe med vojskujočimi se razveljavljene vsled zadnje vojne. Dogovor je bil vsled tega razveljavljen in pravice, katere nam je jamčil angleški podpis, so bile odpravljene.

Mi nismo prav nič v dvomu glede motivov nemške vlade, ko nam je vzela pravice, prav kot vidimo vsaki dan metode, katerih se poslužuje vlada, da doseže ta svoj cilj. Mi smo majhna občina, — mogoče svoj manjši narod na svetu, — govorimo svoj lastni jezik ter živimo svoje lastno življenje na tem samotnem otoku Severnega morja. Izročili so nas Nemčiji s transakcijo, pri kateri nismo bili vdeleženi in za katero se nas ni nikdar vprašalo za dovoljenje.

Rajše bi ostali pod angleško zastavo in to velja še danes. Če pa to ni mogoče, prosimo, da nam angleški narod pomaga da pravice, ki so nam bile zajamčene vsled omenjenega dogovora.

Da obstaja občina Nemcev, ki si dejanski žele priti pod angleško vladu, je anomalnost, katero je treba pojasniti. Prebivalci Helgolanda niso v prvi vrsti Nemci, čeprav je najbrž večina njih v stano govorniki nemški jezik. Kot prebivalstvo številnih otokov, ki se stezajo od Holandske pa do Danske, pripada tudi prebivalstvo Helgolanda frizijskemu narodu, ki je glede izvora in jezika v tesnejšem stiku z Anglo-Saksi kot pa kateri drugi narod germanskega izvora. Frizijski jezik je še vedno v rabi v nizozemski provinci Friesland, kjer izhaja več listov v tem jeziku. Nadalje govore isti jezik na severozapadni obali Nemčije. Splošno se domneva, da je le narečje nemščine, a dejanski je manj razlike med holandskim jezikom ter takozvano plat-nemščino kot pa med slednjo ter frizijskim jezikom.

Helgolandej govore narečje frizijskega jezika, katero ne razumejo lahko prebivalci drugih otokov. Dolgo časa so živeli pod dansko suverenostjo in od leta 1807 pa do 1890 pod angleško, nakar je prešel otok v nemške roke.

Dne 1. julija onega leta je bila pogodba podpisana in dne 10. julija se je kajzer izkval na otoku ter se ga formalno polastil. Imel je nagovor na zbrane častnike in uradnike in ta govor je imel eden njegovih prvih govorniških poskusov. V tem svojem govoru je rekel kajzer, da je to zadnji kos nemške zemlje, ki je bil zopet združen z nemško domovino in da je posvečen nemškemu ribarstvu in obrambi morja proti zunanjim sovražnikom.

Viljem si je, zvest svojemu značaju, prisvajal vse zasluge za pridobitev tega otoka, čeprav je splošno znano, da se je ideja porodila v glavi nekega drugega, povsem drugačnega in večjega moža, — namreč v glavi Bismarcka.

Bismarck je že leta 1863 skušal dobiti Helgoland od Anglije ter rekel po svojem poslaniku v Londonu, da bi odstop otoka neizmerno ojačil prijateljske vezi med Anglijo in Nemčijo. Lord Granville, takratni minister za zunanje zadeve, pa je fino odvrnil, da bi odstop Gibraltarja od strani Anglije neizmerno utrdil prijateljske odnose med Anglijo in Španjoko.

Lordu Granville je sledil lord Salisbury in ta je bil bolj dovzeten za nemške ponudbe in kupčije je bila sklenjena.

Moč in sila napredka.

Peter Klemen.

— Moč in sila napredka, — ta klic, je pritisnjeno zašepetal: — ko je govoril gospod svetnik Br-Masculina so na —, lapis, pes in zola na seji Društva za vzgojo mladine, — moč in sila napredka, — je kašljal in si z modrim robeem otrli mokre oči in še bolj moker nos, — ... moč in sila napredka sta ... napredka sila in moč. —

— Tako je, — se je oglašil za molčko nadsvetnik Knof, pogledal preko očal svojega duhovitega podtovariša in zabrenkal s prsti desnice po mizi, na kateri je ležalo več pol papirja in svinčnikov. —

Drugi gospodje okoli mize so bili več ali manj svetniki, svetniki pa so bili vsi brez izjeme. Bele, sive in sivkaste brade so govorile o njih zaslugah za moč in silo napredka.

Svetnik Godlja je bil suho človeček ki je štel kakih petinštirideset let. Segal je v žep in prigrizoval suhe hruske in nohte za moč in silo napredka.

Svetnik Golida si je trebil ušesa s peresnikom, ovitim v velik, siv in sivkaste brade so govorile o njih zaslugah za moč in silo napredka.

Nadsvetnik Miška je dihal v zaprašena očala in si jih smazil z robom salonske suknje, ki je bila nova tedaj, ko je bil še praktični. Nosil jo je vsak dan samo iz pijetete do svoje ranjke žene in za spomin na svojo veliko ljubezen do nje.

Med njimi je bil tudi tajnik dr. Klobuta, ki se ni bil svetnik, ampak nekoliko nižje, forej podsvetnik. Vodil je zapisnik. Stenografiral je in pisal, kadil cigarete in beležil vsako modrost svojih vzvišenih nadstovarišev.

Torej, gospodje, — je povzel svetnik Bržola, — gospodje, o tem smo si na našem, moč in sila napredka, sta napredka sila in moč. Naša država se je porodila, povili smo jo v plenice in zdaj je potrebno, da jo dojmimo z močjo in silo napredka. Ker pa smo mi že stari in ne moremo več opravljati poslov skrbne matere, pač pa lahko dajemo kot izkušeni močje in pedagogi vsakemu njemu primerne nasvete. Mi nismo ne sol ne poper naše mlade države, pač pa moramo biti njeni odgojitelji, in geslo, ki naj nas pri tem delu vodi, bodi: Moč in sila napredka!

Precej dolg odstavek Bržolovega govora je navzoče svetnike utrudil. Gospod Golida se je glasno usmehnil, svetnik Godlja si je z denico odgnal muho, ki mu je bila sedla na glavo in promenirala po njegovi pleši, nadsvetnik Knof pa je v naglici pojedel še zadnjo suho hrusko, ki jo je imel s seboj.

Torej, gospodje, sila in moč napredka sta potrebna naši državi, ki je v povojih in se mora razvijati, kakor se razvija cvetlica na polju. —

Poetična prispevoda je svetnik Godlja vidno ganila in si jo je zabeležil.

Kakor se razvija cvetlica na polju, tako se morata razvijati tudi sila in moč napredka, — je ponovil gospod Bržola in se odkašljal.

Toda sila in moč napredka je v naši preljubi, nadepolni, narodno in npravnstveno globokoteči mladini, ki budi sol in poper naše državne mize. Bog nam jo ohrani, Bog jo poživi, previdnost obzira naj vodi silo in moč njene napredka, da vzvikne iz njenih vrst številno močnih mož, številno močnih žena, sploh močnih ljudi obojega spola, masculini et fememini generis. —

Svetnik Godlja, profesor po po-

Prebivalcev otoka se ni vprašalo glede te kupčije, kajti fraza o samodoloči ni bila še izumljena in ti prebivalci dejanski niso nikdar ljubili te transakcije. Pod angleško vladu je bil otok mirno kopalnice, katero so obiskovale severo-nemške družine in Angleži niso nikdar utrdili otoka z izjemo par starih baterij, postavljenih na najbolj eksponiranih mestih. S prusko vladu pa se je vse to izpremenilo. Otok je prišel dejanski pod vojaško kontrolo. Sveda so Nemci storiili dosti dobrega z ozirom na izboljšanja. Gradili so izvrstno umetno pristanišče za parnike in ribiške ladje.

Nabolj važna stvar pa je, da so mogoče rešili življenje otoka samega. Prvotno več sto milj dolg, je bil v pričetku prejšnjega stoletja Helgoland dolg le še eno miljo. Vse ostalo je požrlo viharo Severno morje. Nikdar se ni ničesar storilo, da se ustavi uničevalno delo valov, dokler niso prišli Nemci ter ojačili temeljev pečin z zidovi, napravljenimi iz posebne vrste cementa.

ti pametnih smernic, po katerih bo hodil, korakal in stopal, kakor mu bo ljubilo.

— Dijak bodi prost! Zato pa danes slovesno prekličemo rabo nikotina v katerikoli obliči. Lahko kadi, njuha in čika. Konstatiram na tem odgovornem mestu, da nikotin dijaški mladini ne škoduje toliko kakor ovire, ki so se dosedaj stavljale na pot sili in moči napredka. Tudi jaz kadim virinke še od smrti svoje drage ranjke žene in se zavedam, kako raste človeku zmisel za svobodo, če se pojavi potreba po nikotinu. Znano vam je, gospoda, da je francoski poslanik Nicot leta 1560 vpeljal v Francijo to prežlahno zelišče. Zato hvala in slava njegovemu spominu!

Predsednik je odredil pavzo petih minut in predlagal, da se ta čas porabi za skupno posvetovanje glede nadaljnjega sklepanja. Pripomnil je tudi, da vsak izmed navzočih svobodno lahko kadi cigare ali cigareto, če to zmore pri sedanjih uradniških plačah.

Med odmorom so vsi odkrjaj razražali svoje zadovoljstvo s potekom seje in z dejstvom, da ni prišlo do incidentov. Posebno gospod Golida ni mogel prehladiti dostojanstvenega značaja za kulturo in napredok tako važne seje.

Posedli so zopet krog mize in Bržola je nadaljeval:

— Zdi se mi, gospodje, da ne bi kazalo dovoliti preljubemu dijaštvu, kaditi tudi v šolskih prostorih. Demokratična doba, v kateri živimo, je že itak dovolj izenačila vse stanove; da pa ostane vsaj še nekaj razlike med profesorjem in dijakom smejo do nadaljnjega gospodje profesorji še kaditi v šoli. Kaj pa mislim glede disciplinarnega reda za profesorje se ukreniti, si za enkrat pridržujem.

Pridimo, gospodje, do druge točke dnevnega reda, to je vodenje v šoli in izven nje. Zdi se mi, da bi ta paragraf lahko kratkoma izostal, ker našemu dijaštvu je že od narave dano, da se vede, kakor zahteva Antigrobianus, in se kreta, kakor želi Abe lepega vedenja. A ukreniti moramo vse potrebno, da se tudi glede vedenja stavijo gotove direktive, po katerih se morajo vesti vsaj profesorji, če se jih že ne drže dijaki. Predvsem je potreba, gospodje, opozoriti naše nadebudno dijaštvo, naj se vede v šoli in izven šole naravno in, če le mogoče, tudi dostojno. Ravnateljstvo in učiteljski zbor morata obračati največjo pozornost na zabave, prireditve, gledališčne in druge predstave ter zborovanja, katere posesti bi bilo dovoljeno šolski mladini. Toda to je treba jasno raztolmačiti, da bodo gospodje profesorji in nadgospodje ravnatelji vedeli, kakšen je njihov delokrog. Ko je profesor odsedel v šoli svojih šest ali sedem ur, tedaj postane detektiv, si nasadi umetno brado in brke ter gre "nadzirati". Obišče najprej obe gledališči, potem krene v Narodni dom in v Union, obleze vse luknje in bajzle ter pride krog ene ure ponoči domov z zavestjo, da je izvršil svojo dolžnost.

Ker kinematografska umetnost utegne slabo učinkovati z nekatereimi svojimi deli na moralno čednost našega dijaštva, mora kak drug član učiteljskega zbora vsak večer v kinematograf, da dožene, kdo izmed gledalcev je srednje-šolske ter kot tak ne sme zauživati kvartijne filmske hrane. Zadržati v kavarne ni dovoljeno nobenemu učenec, ker v kavarne zahajamo mi, gospodje, sosvetniki in gospodje profesorji, to pa radi tega, ker za gostilne nimamo dovolj materijelnih sredstev. Raditega pa moramo vsekakor pustiti, da so vrata gostilne odprta dijaku noč in dan na stežaj. V gostilni naj se mladini duh razmahne na vse štiri strani sveta, kajti to ne škoduje na zdravju in ne zahteva dosti časa, ne denarja. Ravnateljstvo, oziroma člani profesorskega zbora morajo vsako jutro prečitati vsebino različnih gledališnih in drugih predstav, in se na podlagi teksta v Gledališkem listu odločiti za obisk ali proti obisku prireditve. Za to imajo gospodje dovolj časa in tudi toliko zmisla za dramsko umetnost, da si vsak

(Nadaljevanje na 4. strani.)

ŽENSKA VOJNA.

Zgodovinski roman. — Francoski spisatelj Aleksander Dumas.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

18

(Nadaljevanje.)

Pričelo se je daniti in blesk svet je pričel nagašati. Vojvoda de Epemont, ki se je vedno držal navad vojaškega življenja, se je dvignil ob prvem svitu, se oblekel sam ter pozvonil, da izve, če se je pripetilo kaj novega.

Francinette je odgovorila na to vprašanje s tem, da mu je izročila sveženj pisma, katere je prinesel ponoči njegov zaupni sel.

Vojvoda je pričel odpirati pisma ter jih šteti z enim očesom. Drugo oko, kateremu je skušal dati vojvoda zaljubljen izraz, pa ni zapustilo Nanon.

Nanon bi najraje raztrgala vojvoda na koščke, če bi imela potrebno moč.

— Ali veste, — je rekel vojvoda, potem ko je prečital polovico pisma, — ali veste, kaj bi morali storiti, moja draga prijateljica? — Ne, gospod, — je odvrnila Nanon, a če hočete ukazovati, se bom ravnala po tem.

— Treba je, da pokličete svojega brata. Ravno kar sem dobil pismo iz Bordeaux, ki vsebuje informacije, katere sem hotel dobiti. Lahko bi takoj odpotoval in po njegovem povratku bi mu lahko dal mesto, za katero prosite vi v njegovem imenu.

Obraz vojvode je bil ob tej priliki izvanredno dobrodušen.

— Naprej, — si je mislila Nanon. — Le ne izgubiti poguma. Upam, da bo znal Canolles šteti v mojih obeh ali da bo razumel polovico besede.

Vsled tega je odgovorila naglas:

— Sami pošljite ponj, moj dragi vojvoda, — kajti mislila si je, da ji vojvoda ne bo dovolil, če bi hotela sama opraviti ta posel.

Vojvoda je poklical Francinette ter ji ukazal, naj se napoti v gostilno "Pri zlatem teletu". Ni pa ji dal nobenega drugega navodila kot naslednje besede:

— Recite gospodu baronu Canolles, da ga gospodična de Lartigue pričakuje za zajutrek.

Nanon je vrgla Francinette pogled, a čeprav je bil ta pogled zelo zgovoren, ni imela Francinette čitati v njem: — Povejte gospodu baronu de Canolles, da sem njegova sestra.

Francinette je odšla. Vedela pa je, da tiči za celo stvarjo neka prevara, ki bi lahko postala usodopolna.

Medtem pa je vstala Nanon ter se postavila za vojvoda, da pozove Canollesa s prvim pogledom, kaj bi previden. Ob istem času pa je sestavljala v svojem duhu frazo, s katero naj bi obvestila barona takoj od pričetka.

Njeni pogledi pa so šli medtem tudi na cesto, do vogala, kjer je prejšnji večer prežal vojvoda s svojimi pomagači.

— Ah, — je rekel vojvoda naenkrat, — tam prihaja Francinette.

Pri tem je uprl svoje oči v lice Nanon, ki je bila vsled tega prisiljena obrniti pogled od ceste ter vrniti pogled vojvode.

Sree Nanon je burno utripalo, kajti v stanu je bila videti na cesto le Francinette, a ona bi rada videla tudi Canollesa, da zapazi na njegovem licu kako pomirljivo potezo.

Nekdo je prihajal po stopnjicah. Vojvoda se je pripravljal, da napravi obenem prijazen kot dostojanstven obraz. Nanon pa je zadrževala rdečico, ki ji je silila v glavo ter se pripravljala na spopad. Francinette je potrkala na vrata.

— Noter, — je rekel vojvoda.

Nanon je položila na jezik frazo, s katero je hotela sprejeti Canollesa.

Vrata so se odprla, a Francinette je bila sama. Nanon je vrgla poželjiv pogled v predsobo, a tam ni bilo nikogar.

— Madama, — je rekla Francinette z ravnodušnostjo subrete na odru, — gospoda barona de Canolles ni več v gostilni "Pri zlatem teletu".

Vojvodi so se izbulile oči in postal je mrk.

Nanon je vrgla glavo nazaj ter pričela prostejše dihati.

— Kako, — je rekel vojvoda, — barona de Canolles ni več v gostilni "Pri zlatem teletu"?

— Ti se gotovo motiš, Francinette, — je dostavila Nanon.

— Madama, — je odvrnila Francinette, — ponavljam, kar mi je rekel mojster Biscarros sam.

— Vse je nabraž uganil, ta srčkani Canolles, — si je mislila Nanon. — Prav tako pameten je in spreten kot je pogumen in lep.

— Privedite mi semkaj mojstra Biscarros, — je rekel vojvoda z jeznim glasom.

— O, meni se zdi, — je rekla Nanon hitro, — da je gotovo izvedel, da ste tukaj ter se je brez dvoma bal motiti vas. Ta ubogi Canolles je tako obziren.

— On plašljiv, — je vzkliknil vojvoda, — Ne zdi se mi, da bi užival tak sloves.

— Ne, madama, — je odvrnila Francinette, — gospod baron je v resnici odpotoval.

— Madama, — je rekel vojvoda, — kako pa pride, da je imel baron strah pred menoj, ko je dobila Francinette le naročilo, naj ga povabi v vašem imenu? Vi ste mu torej rekli, Francinette, da sem tukaj?

— Tega mi nisem mogla reči, gospod vojvoda, — kajti ni ga bilo več tam.

Kljub temu odgovoru Francinette, ki je pričal o odkritosrčnosti, so se vojvode vendar zopet lotili vsi prejšnji dvomi. Nanon je bila strahotno vesela ter ni vedela, kaj bi rekla.

— Ali naj grem po mojstra Biscarros? — je vprašala Francinette.

— Bolj kot kedaj prej, — je rekel vojvoda s hripavim glasom. — Pa čakajte, čakajte. Ostanite tukaj, kajti vaša gospodinja bi vas lahko potrebovala. Poslati hočem Courtauvauxa.

Francinette je izginila. Pet minut pozneje se je pojavil Courtauvaux.

— Pojdi k gostilničarju "Pri zlatem teletu", — je rekel vojvoda, — ter mu reci, naj pride sem ter prinese seznam jedil za zajutrek. Daj mu teh deset ljudorjev, da pripravi dober zajutrek. Naprej!

Courtauvaux je sprejel denar ter odhitel, da izvrši naročilo svojega gospodarja.

Bil je služabnik iz dobre hiše, ki je natančno poznal svoj posel. Sel je k mojstru Biscarros ter mu rekel:

— Prežveril sem milostljivega gospoda, naj naroči pri vas dober zajutrek. Dal mi je osem ljudorjev in dva obdržim sveda jaz kot komisijo. Tukaj jih je šest, a pojdite hitro.

Tresoč se od veselja je privezal mojster Biscarros krog svojega pasu bel predpasnik, utaknil šest ljudorjev v žep ter pohitel za služabnikom, ki ga je povedel hitrih korakov proti osamljeni hiši.

V tem slučaju se Nanon ni tresla. Zagotovilo Francinette jo je popolnoma pomirilo. Občutila je celo željo, da govori z mojstrom Biscarros. Vsled tega so ga takoj privedli v sobo.

Biscarros je vstopil, s čepico v roki.

— Večraj se je mudil pri vas neki mlad plemenitaš, — je rekla Nanon, — baron de Canolles, kaj ne?

— Kaj je postalo iz njega? — je vprašal vojvoda.

Zelo vznemirjen, kajti služabnik mu je namignil, da bo imel opravka z velikim gospodom v spalni suknji, je odvrnil Biscarros:

— Milostljivi gospod, odpotoval je.

— Odpotoval je, — je rekel vojvoda, — v resnici odpotoval?

— V resnici odpotoval.

— Kam pa je šel? — je vprašala Nanon.

— Tega ne morem povedati, kajti resnici na ljubo rečeno, tega ne vem, madama.

— Potem veste vsaj, v katero smer je odšel?

— V smeri proti Parizu.

— In ob kateri uri se je zgodilo to? — je vprašal vojvoda.

— Proti polnoči.

(Dalje prihodnjici.)

V staro domovino

S posredovanjem tvrdke Frank Sakser so odpotovali sledeči rojaki v staro domovino:

S parnikom La Lorraine
8. januarja:

John Mihč iz Brooklyn, N. Y., v Kočevje.

G. Stampfel iz Brooklyn, N. Y., v Kočevje.

Mat. Poje iz Brooklyn, N. Y., v Kočevje.

Janez Kovač iz Rock Springs, Wyo., v Litijo.

Dane Milčević iz Poposa, Wyo., v Zagreb.

S parnikom Pesaro
12. januarja:

Lovrene Mesec iz Rock Springs, Wyo., v Skofjo Loko.

S parnikom Pannonia:
18. januarja:

Anton Štupar iz Pueblo, Colo., v Žužemberk.

Janez Fatur iz Pueblo, Colo., v Metliko.

Janez Nemanč iz Sunnyside, Utah, v Metliko.

Janez Ogulin iz Sunnyside, Utah, v Metliko.

Jožef Poje iz Ace, Texas, v Prezid.

Frank Prestopie iz Kingston, W. Va., v Pusti javor.

Frank Juvane iz Cleveland, O., v Koprivnik.

Anton Petek iz Denbo, Pa., v Gornji grad, Stajersko.

John Jeram iz Cleveland, Ohio, v Kranj.

Štefan Šinkovec iz McIntyre, Pa., v Brežice.

Mihail Peternel iz McIntyre, Pa., v Radeče.

Mihail Kočar iz Cleveland, O., v Devico Marijo v Polju.

Jožef in Marija Dovgan ter sin Jožef iz Cleveland, Ohio, v Ilirsko Bistrico.

Anton Kapel in otroci iz Trinidad, Colo., v St. Peter.

John Novak iz Brownsville, Pa., v Mirno.

Matvez Kalan iz Adrian, W. Va., v Skofjo Loko.

Mijo Vrbanc iz Altoona, Pa., v Vrbovsko.

Anton Sive iz New Castle, Pa., v Lško vas.

Matija Janež iz Pine Bluff, Ark., v Plešee.

Anton Kovač iz Pine Bluff, Ark., v Plešee.

Elizabeta Foggia z otrokom iz St. Johnsville, N. Y., v Garm, Ba-nat.

Tomo Jerković iz Dodson, Md., v Belovar.

Anton Fajfar iz Detroit, Mich., v Radoljico.

Josip Pavlin iz Rogenville, Texas, v Prezid.

Marko Anžur iz Herminie, Pa., v Trebelno.

Valentin Kravos iz Irwin, Pa., v Gorico.

Jožef Freliz iz Irwin, Pa., v Skofjo Loko.

Andrej Solar iz Federal, Pa., v Podnart.

Frank Beve iz Irwin, Pa., v Smartno pri Litiji.

John Mihč iz Manistique, Mich., v Bloke.

John Gabersček iz Manistique, Mich., v Tolmin.

John Žagar iz St. Louis, Mo., v Čabar.

Juraj Valentič iz Manistique, Mich., v Vrbovsko.

Andrej Stambulič iz Escanaba, Mich., v Sapjane.

Josip Možina iz Escanaba, Mich., v Sapjane.

Mihail Marmelič iz Escanaba, Mich., v Sapjane.

Andrej Barak iz Denver, Colo., v Volosko.

Anton Barak iz Denver, Colo., v Volosko.

Jože Jaklič iz Chicago Heights, Ill., v Male Lašče.

John Požar iz Slaty Fork, W. Va., v Postojno.

Jože Gabrijan iz Somerset, Colo., v Črnomelj.

Rudolf Panter iz Portville, N. Y., v Prezid.

Jožef Benda iz Sublet, Wyo., v Celje.

Fr. Kramar iz Sublet, Wyo., v Celje.

John Solar iz Sublet, Wyo., v Celje.

Karol Pavlič iz Barberton, O., na Broke.

Petar Banjeglav iz Hibbing, Minn., v Brinje, Hrvatska.

Petar Bukvič iz Hibbing, Minn., v Brinje, Hrvatska.

S parnikom Imperator
20. januarja:

Jožef Jureš iz Cleveland, O., v Krško.

Jožef Žerjav iz Cleveland, O., v Cerklje pri Krškem.

Leopold in Terezija Čurhalek iz Cleveland, Ohio, v Krško.

John Straus iz Ridgway, Pa., v Toplice.

Janez Henigman iz Middle Branch, Ohio, v Črnomelj.

S parnikom Saxonia
22. januarja:

Richard in Emma Weiss iz New Yorka v Nemčijo.

S parnikom Rotterdam
25. januarja:

Jožef Jamnik iz Cleveland, O., v Višnjo goro.

Anton Rajšel iz Ace, Texas, v Prezid.

Jožef Rajšel iz Ace, Texas, v Prezid.

Jožef Knaus iz Ace, Texas, v Prezid.

Juraj Klepac iz Enterprise, Miss., v Prezid.

Vide Žagar iz Monroe, Pa., v Prezid.

John Birs iz Watersville, Mich., v Gorico.

S parnikom Belvedere
25. januarja:

Henry Miller iz Omaha, Nebr., v Kastav.

VABILO

na maškerašno veselico, katero priredi Slovensko pevsko društvo SLAVEC v soboto 5. februarja v Srbskem Domu, 443 W. 22. St., New York. Natančni program bo pravočasno objavljen. Odbor.

OGLASI NAJ SE

FRANK ČEH. Pri nas ima pismo iz starega kraja.

Upravništvo Glas Naroda, 82 Cortlandt St., New York, N. Y. (26-27-1)

PRODAM POSESTVO

v Radečah pri Zidanem mostu. Zemlja spada v I. razred, vse lepo na ravni, veliko zlatnega sadja, samo mlado drevje, hiša, hlev, kakor tudi hosta, ki meri 3 joha. Prodaj, ker mislim za vedno tukaj ostati. Za druga pojasnila se obrnite na lastnika: John Sebat, 11 Cedar Ave., Danville, Ill. (25-27-1)

Pozor rojaki in rojakinje!

Od Alpeninikture Vam praznično kraml lasje v 6. tih tednih.

Od Alpeninikture Vam praznično kraml lasje v 6. tih tednih.

Od Alpeninikture Vam praznično kraml lasje v 6. tih tednih.

Od Alpeninikture Vam praznično kraml lasje v 6. tih tednih.

Od Alpeninikture Vam praznično kraml lasje v 6. tih tednih.

Od Alpeninikture Vam praznično kraml lasje v 6. tih tednih.

Od Alpeninikture Vam praznično kraml lasje v 6. tih tednih.

Od Alpeninikture Vam praznično kraml lasje v 6. tih tednih.

Od Alpeninikture Vam praznično kraml lasje v 6. tih tednih.

Od Alpeninikture Vam praznično kraml lasje v 6. tih tednih.

Od Alpeninikture Vam praznično kraml lasje v 6. tih tednih.

Od Alpeninikture Vam praznično kraml lasje v 6. tih tednih.

Od Alpeninikture Vam praznično kraml lasje v 6. tih tednih.

Od Alpeninikture Vam praznično kraml lasje v 6. tih tednih.

Od Alpeninikture Vam praznično kraml lasje v 6. tih tednih.

Od Alpeninikture Vam praznično kraml lasje v 6. tih tednih.

Od Alpeninikture Vam praznično kraml lasje v 6. tih tednih.

Od Alpeninikture Vam praznično kraml lasje v 6. tih tednih.

Od Alpeninikture Vam praznično kraml lasje v 6. tih tednih.

Od Alpeninikture Vam praznično kraml lasje v 6. tih tednih.

Od Alpeninikture Vam praznično kraml lasje v 6. tih tednih.

Od Alpeninikture Vam praznično kraml lasje v 6. tih tednih.

Od Alpeninikture Vam praznično kraml lasje v 6. tih tednih.

Od Alpeninikture Vam praznično kraml lasje v 6. tih tednih.

Od Alpeninikture Vam praznično kraml lasje v 6. tih tednih.

Od Alpeninikture Vam praznično kraml lasje v 6. tih tednih.

Od Alpeninikture Vam praznično kraml lasje v 6. tih tednih.

Od Alpeninikture Vam praznično kraml lasje v 6. tih tednih.

Od Alpeninikture Vam praznično kraml lasje v 6. tih tednih.

Kje je moj brat GEO. BENTZ?

Doma je iz Višice na Dolenjskem. Pred 15 leti je bil v Steel-ton, Pa., in pred 11 leti sem do-bil zadnje pismo od njega. Ako kateri rojakov ve za njegov na-slov, naj ga mi naznani, ako pa sam čita ta oglas, naj se oglasi svojemu bratu: Frank Bentz, 405 Frederick St., Steelton, Pa. (27-28-1)

Rada bi izvedela, kje se nahajata

moj svak JOSIP MARKOVIČ in ANTON MARKOVIČ, oba rojena v selu in občini Plešee, kotar Čabar. Če kdo izmed Slo-venec ali Hrvatov ve za nju naslov, naj mi blagovoli nazna-niti ali pa ju opozoriti, da se mi oglasi. — Josephine Mar-kovič, 68 Lenox Avenue, New York City. (24-29-1)

Isčem svoji dve prijateljici, ki sta prišli nedavno iz starega kraja iz Dol. Vrem na Notranj-skem. JOSIPINO TOMINC in MARIJO PRELC. Prosim, ako kdo ve, kjer bivata, da mi na-znani njun naslov, ali naj se pa sami javita, ako čitata ta oglas. Naslov: Mrs. Carolina Požar (rojena Stančič), 10306 Reno Avenue, Cleveland, Ohio. (25-27-1)

KRETANJE PARNIKOV
KEDAJ PRIBLIŽNO ODPUJEJO IZ NEW YORKA.

ARGENTINA 29. jan. — Trst

KROONLAND 29. jan. — Cherbourg

LA SAVOIE 29. jan. — Havre

ITALIA 1. febr. — Trst

AQUITANIA 3. febr. — Cherbourg

LAPLAND 12. febr. — Cherbourg

LA LORRAINE 5. febr. — Havre

ZEELAND 5. febr. — Cherbourg

ALBANIA 8. febr. — Cherbourg

PRES. WILSON 8. febr. — Trst

SOFA 10. febr. — Trst

RYNDAM 12. febr. — Boulogne

SAN GIUSTO 15. febr. — Trst

ADRIATIC 16. febr. — Cherbourg

FINLAND 19. febr. — Cherbourg

LEOPOLDINA 16. febr. — Havr

FRANCE 17. febr. — Havre

N. AMSTERDAM 19. febr